

Opieka i edukacja terapeutyczna w zaburzeniach układu nerwowego

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Nauki o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Dyscyplina wiodąca	Nauki o Zdrowiu
Profil studiów	praktyczny
Poziom kształcenia	II stopnia
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie, Egzamin test on-line, pytania jednokrotnego wyboru

Jednostka/jednostki prowadząca/e	Klinika Neurologii WNoZ, WUM Mazowiecki Szpital Bródnowski Spółka z o.o. Ul. Kondratowicza 8 03-242 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Dariusz Koziorowski
Koordynator przedmiotu	Mgr Aleksandra Jadczyk e-mail: aleksandra.jadczyk@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr n. med. Justyna Dutkiewicz e-mail: justyna.dutkiewicz@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. n. med. Andrzej Friedman, dr hab. n. med. Piotr Alster dr hab. n. med. Natalia Madetko Alster, dr n. med. Monika Figura dr n. med. Jolanta Kwiatek Majkusiak, dr n. med. Joanna Samborska. mgr Aleksandra Jadczyk, mgr Magdalena Łęgowska, mgr Yevhen Tkach,

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	I rok, semestr II	Liczba punktów ECTS	8,0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		14	0,5
seminarium (S)		8	0,5
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)		8	1,0
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		20	

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie: - etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, - przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych; - modele opieki pielęgniarstwa nad osobą z chorobą neurologiczną, z niepełnosprawnością, umierającą; - uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania chorego z chorobami neurologicznymi; - zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób układu nerwowego
C2	W zakresie umiejętności, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej absolwent potrafi: - udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób; - samodzielnie organizować, planować i sprawować całonocną, indywidualizowaną opiekę pielęgniarstwa nad osobą z chorobą neurologiczną, z niepełnosprawnością i umierającą, - współpracować z rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarstwa oraz prowadzonych działań edukacyjnych; - przeprowadzać badanie podmiotowe i przedmiotowe w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwa; - organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach opieki zdrowotnej.
C3	potrafi interpretować wyniki podstawowych i dodatkowych badań, stosowanych w diagnostyce neurologicznej

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie
--	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

A.W 2	Etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg, sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w najczęstszych chorobach układu nerwowego
A.W 3	Zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem ze schorzeniami neurologicznymi i niepełnosprawnościami
A.W 4	Rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
A. W 5	Zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
A. W 6	Właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach układu nerwowego w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
A. W 7	Standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
A. W 8	Reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację
A.W 9	Proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym
A.W10	Zasady organizacji opieki specjalistycznej neurologicznej
A.W11	Etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego ze szczególnym uwzględnieniem chorób układu nerwowego

A.W18	Metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności
A.W 20	Zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego
A.W22	Zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed - i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołooperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS)
A.W27	Przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach neurologicznych
A.W31	Patofizjologię i objawy kliniczne chorób układu nerwowego stanowiących zagrożenie dla życia
A.W32	Metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia
A.W33	Metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie

Umiejętności – Absolwent potrafi:

A.U1	Gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa
A.U3	Prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób układu nerwowego
A.U8	Rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych
A.U9	Doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan w czasie tlenoterapii
A.U10	Wykonywać badania elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu
A.U11	Modyfikować dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej
A.U12	Przygotowywać pacjenta psychicznie i fizycznie do badań diagnostycznych
A.U15	Dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych.
A.U16	Uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru i użytkowania sprzętu pielęgnacyjno - rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych
A.U17	Prowadzić żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe
A.U18	Rozpoznać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego
A.U19	Pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną
A.U22	Przekazywać informację o stanie zdrowia członkom zespołu terapeutycznego
A.U24	Oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe
A.U25	Postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta

A.U.26	Przygotować i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
--------	--

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego.
W2	

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	sprawować zaawansowaną opiekę pielęgniarstwa nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego.
U2	

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
K2	Przestrzegania praw pacjenta i zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem
K3	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
K4	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywanie czynności zawodowe
K5	Zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
K6	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
-------------	-------------------	--------------------

Wykłady	Wykład 1. Aspekty terapeutyczne i systemowe w Neurologii Wykład 2. Zaburzenia ruchowe- aspekty Kliniczne Wykład 3. Zaburzenia ruchowe – terapia i opieka Wykład 4. Stwardnienie Rozsiane Wykład 5. Choroby naczyniowe mózgu	D.W2. D.W3. D.W10, D.W20 D.W27, D.W31. D.W32, D.W33 D.W2, D.W3
Seminarium	Prezentacja pacjentów z różnymi zespołami neurologicznymi, hospitalizowanych w Klinice Neurologii - badanie chorych , omówienie objawów.	D.W4, D.W5, D.W18 D.W4, D.W5, D.W18
Zajęcia praktyczne	Zasady organizacji opieki neurologicznej w systemie ochrony zdrowia , specyfika kliniki, organizacji pracy oraz zadań pielęgniarki w oddziale neurologicznym i neurorehabilitacyjnym. Przygotowanie chorego dorosłego do badań diagnostycznych neurologicznych : CT, MRI, EEG, EMG, ENG. Opieka w trakcie i po badaniu ze szczególnym zwróceniem uwagi na chorych niewydolnych oddechowo i krążeniowo. Ocena stanu biopsychospołecznego, rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych, planowanie opieki u chorych z chorobami naczyniowymi mózgu (udar krwotoczny i niedokrwienny) . Ocena stanu biopsychospołecznego, rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych i realizacja opieki u pacjentów z guzami Centralnego Układu Nerwowego i chorobami nerwowo - mięśniowymi . 1. Problemy pielęgnacyjne pacjentów, - diagnozy pielęgniarские, plan opieki w chorobach naczyniowych mózgu, Padaczkach 2. Problemy pielęgnacyjne pacjentów, diagnozy pielęgniarские, plan opieki w: chorobach demielinizacyjnych, bólach głowy, infekcjach układu nerwowego 3. Problemy pielęgnacyjne pacjentów diagnozy pielęgniarские, plan opieki w chorobach otępiennych, chorobach nerwowo-mięśniowych i neuronu ruchowego. 4. Problemy pielęgnacyjne pacjentów, diagnozy pielęgniarские, plan opieki układu pozapiramidowego - diagnozy pielęgniarские, plan opieki, interwencje 5. Problemy pielęgnacyjne chorych z: urazami czaszkowo mózgowymi, urazami kręgosłupa i rdzenia kręgowego	D.U1. D.U3. D.U8. D.U9. D.U10. D.U11. D.U12. D.U15. D.U16. , D.U17., D.U18. D .U19. K.S1. D.U22. D.U24. K.S4. D.U25. K.S5. K.S4. D.U26. K.S1. K.S4. D.U25 K.S2. D.U19 K.S3. K.S4. K.S5. K.S6.

Samokształceni e	guzami mózgu - diagnozy pielęgniarские, plan opieki, interwencje	C.U40., C.U43., C.U45., C.U46., C.U47., C.U48.C.U40., C.U43., C.U45., C.U46., C.U47., C.U48.C.U40., C.U43., C.U45., C.U46., C.U47., C.U48.C.U40., C.U43., C.U45., C.U46., C.U47., C.U48., C.U40.,C.U43., C.U45., C.U46., C.U47., C.U48., C.U40., C.U43., C.U45., C.U46., C.U47., C.U48
---------------------	---	---

7. LITERATURA

Obowiązkowa

Jaracz Krystyna, Domitrz Izabela Pielęgniarnstwo neurologiczne PZWL 2021 wydanie 2
Kozubski W. Neurologia Kompendium. PZWL, Warszawa, 2019 Jaracz K., Kozubski W.

Uzupełniająca

Jaracz K., Kozubski W. Pielęgniarnstwo Neurologiczne: podręcznik dla studiów medycznych, PZWL, 2008
Jabłońska R, Ślusarz R. Wybrane problemy pielęgnacyjne pacjentów w schorzeniach układu nerwowego. wyd. Continuo, 2012
Adamczyk, K. Pielęgniowanie chorych po udarze mózgu, wyd. Czelej Sp.z.o.o , 2003
Czasopismo - Pielęgniarnstwo Neurologiczne i Neurochirurgiczne

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
D.W2. D.W3. D.W10 D.W20 D.W27 D.W31 D.W32	Egzamin on-line- test jednokrotnego wyboru, platforma e-learning	60% prawidłowych odpowiedzi
D.U1. D.U3. D.U8. D.U9. D.U10. D.U11.	Egzamin poprawkowy ustny – wybrany losowo zestaw 3 pytań	prawidłowa odpowiedź na 2 pytania
C.U40. C.U43., C.U45., C.U46. C.U47. C.U48.	Ćwiczenia praktyczne – obserwacja studenta podczas zajęć, sprawdzian praktycznych umiejętności badania i pracy z neurologicznie chorym, samokształcenie - opis przypadku, zaplanowanie opieki, procesu pielęgnowania	ocena przez asystenta (co najmniej dostateczna) potwierdzenie posiadania kompetencji oraz nabytych umiejętności prawidłowe postawienie diagnozy pielęgniarskiej

9. INFORMACJE DODATKOWE (informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

Strona internetowa Zakładu: <https://neurologiawnoz.wum.edu.pl>
Na zajęcia praktyczne obowiązuje ubiór medyczny (biały fartuch), obuwie na zmianę
Warunkiem zaliczenia jest obecność na 100% seminariów i zajęć praktycznych.
Każdą usprawiedliwioną nieobecność należy zaliczyć w sposób uzgodniony z prowadzącym zajęcia.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich